REIKI VIDYA NIKETAN
सर्वे: सन्तु निरामया:

रेकि ब्रह्म

वर्ष १वे अंक ११वा । ऑगस्ट २०२१

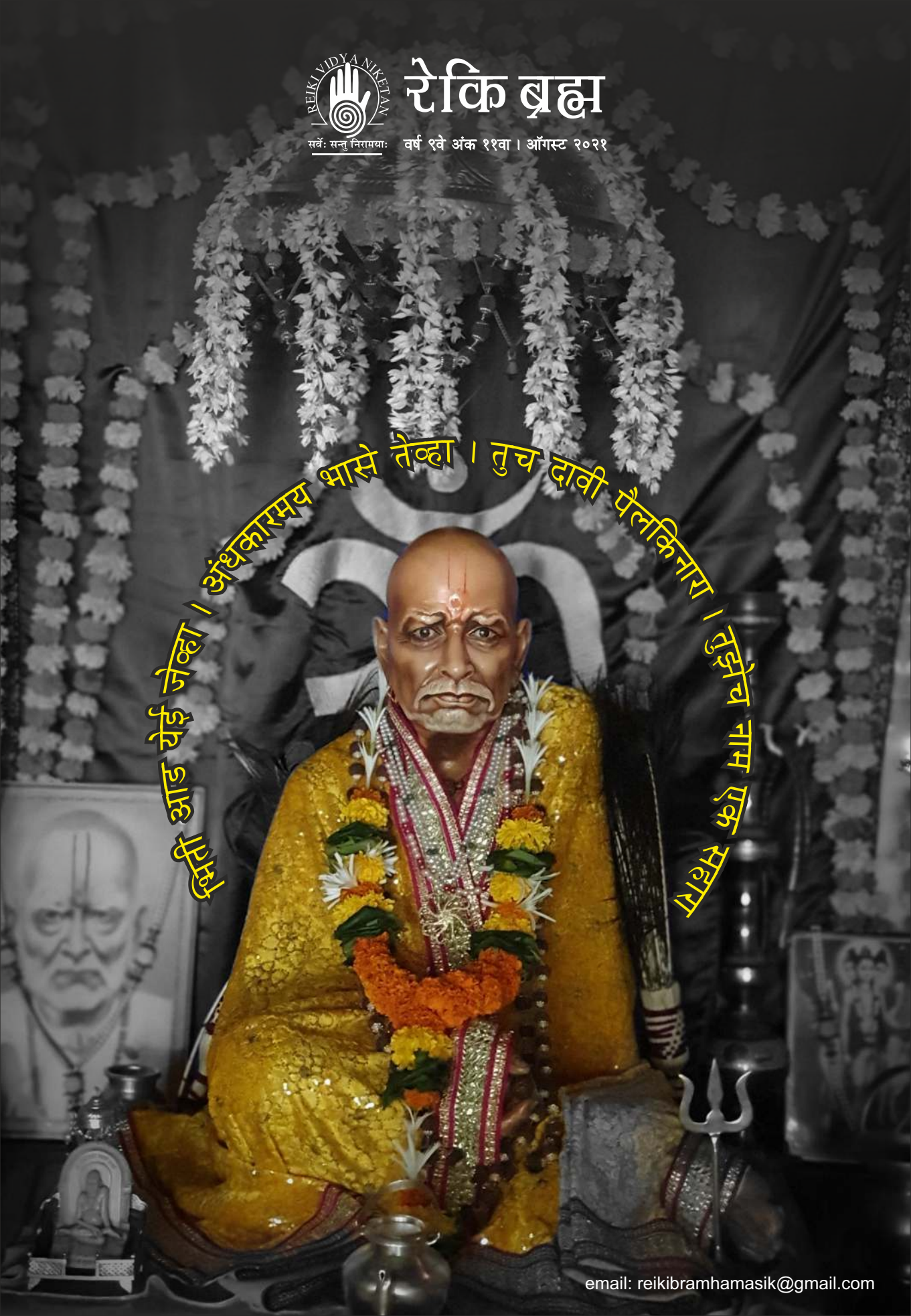

email: reikibramhamasik@gmail.com

श्री स्वामी समर्थ तारक मंत्राने केली जादू..

२९ जुलैला आपले 'श्रद्धेची लाट' हे मिशन १०० दिवसांचे झाले. ह्या लाटेने कोरोनाच्या भीतिच्या लाटेला कसे झुकवले याचे प्रमाण आता सर्वांच्या समोर आलेच असेल. कोरोनाच्या तथाकथित दुसऱ्या लाटेवर जबरदस्त हल्ला करून श्रद्धेच्या लाटेने बऱ्याच रुग्णांचे प्राण वाचवले तसेच कितीतरी लोकांना त्या लाटेच्या भयापासून मुक्तही केले. आठ निरनिराळ्या साधनांचा उपयोग करून आपण एक अष्टभुजा देवी जागवली एवढे खरे. रेकि, तारक मंत्र, राम रक्षा, दत्त बावनी, श्री गुरू यतिवर स्तोत्र, यज्ञ, रूद्राध्याय आणि दिगंबरा ह्या आठ साधनांगांनी सामान्य माणसाला एक नवा आशेचा किरण दाखवला आणि भय व आतंक माजवणारी कोरोनाची भयाकारी लाट मागे सरकली हेच आपले यश.

ह्या सर्व प्रक्रियेमध्ये श्री स्वामी समर्थ तारक मंत्राने एका अध्वर्युची भूमिका निभावली व हा श्रद्धेच्या लाटेचा ध्वज आपल्या खांद्यांवर समर्थपणे तोलला. दिवसागणिक तो "ध्वज अविरत हा, फडकेल" ह्या उक्तींना सार्थ करत राहीला. तारक मंत्राचे शब्द आणि त्याची चाल सगळ्या प्रांतांच्या आणि देशांच्या सीमा पार करून, सगळ्या भाषा-भाषांमधील भेद तोडून आणि स्वामी भक्त आणि इतर देवांचे भक्त यांच्यातील रेषा पुसटून जगातील कानाकोपऱ्यात पोहोचला. केवळ भारतच नव्हे तर अमेरिका, कॅनडा, ऑस्ट्रेलिया, युरोप आणि नेपाळ पर्यंत श्रद्धेची लाट जाऊन पोहोचली. ह्याचे सारे श्रेय अर्थातच सातत्याने ह्या साधनांचा वापर करून रुग्णांपर्यंत पोहोचवणारे आपले साधक शिलेदार यांचेच. अव्याहतपणे दिवस रात्र हे कार्य करताना आपल्या हजारो साधकांच्या मनात भीतिचा साधा किंतुही उमटला नाही हीच तर स्वामींची आपल्या सगळ्यांवरची प्रचंड कृपा. भयाचा लवलेशही न बाळगता ही साधक सेना कोरोनाच्या आणि नकारात्मक शक्तींचा विमोड करायला सरसावून बाहेर पडली आणि पुन्हा एकदा सगळ्या जगाला अध्यात्मिक शक्तींचे अपूर्व सामर्थ्य नजरेला आले. अध्यात्म म्हणजे संसारातून केलेला पलायनवाद नसून चित्तशुद्धी करून एका नव्या सामर्थ्याने संसाराच्या संगरामध्ये उतरणे हा नवा पैलु आता समाजाच्या समोर आला. षड्यंत्र रचून लाखो लोकांच्या हत्येला कारणीभूत ठरलेल्या काही नकारात्मक आणि राक्षसी शक्तींना ठेचायला आदिमाता दुर्गा आपल्या सगळ्या शस्त्रांनी सज्ज होऊन अवतरित झाली नवरात्रीच्या आधीच तीन-चार महिने. जणू काही "यदा यदा हि धर्मस्यं ग्लानीर्भवति भारत" हे वचन पूर्ण करायला परमेश्वाराने अवतारच घेतला.

नागपूरच्या कै वऱ्हाडपांडे यांनी स्वामींच्याच प्रेरणेने साधारण ८ दशके आधी लिहिलेला हा तारक मंत्र आता जगाच्या नकाशावर

कोरला गेला व न भूतो न भविष्यति असा रोगोपचार जगाला मिळाला. ह्या मंत्राच्या उच्चाराने प्रेरित झालेले तीर्थ प्राशन करून काही काळातच रुग्णांची प्राणवायुची पातळी वाढलेली किंवा त्यांच्या फुफ्फुसांचे इंफेक्शन उतरल्याचे समजल्यावर वैद्यकीय वर्तुळामध्ये खळबळ माजल्यास नवल नव्हते. हे कोठल्याही प्रस्थापित वैद्यकीय शास्त्रात बसत नव्हते. परंतु रुग्णांना मात्र जबरदस्त दिलासा मिळाला. अहंकाराची हवा भरून फुगवलेला आधुनिक वैद्यक शास्त्राचा फुगा हळूहळू फुटायला लागल्यावर त्या शास्त्राच्या मर्यादा आणि कर्मकांडे आता लोकांसमोर येऊ लागल्या आहेत त्याच वेळेला श्रद्धा हा पर्याय भव्य दिव्य स्वरूपात जगासमोर आला आहे ही परमेश्वराचीच योजना. विज्ञानाच्या अहंकार आणि दहशतवादाखाली दबली गेलेली श्रद्धा आता ह्या निमित्ताने पुन्हा उसळी मारून एका नव्या रुपाने उभी रहावी हा निव्वळ योगायोग नव्हे. तारक मंत्र हा परमेश्वराने भक्तांच्या मनाला केलेला उपदेश आहे. मानवी मनच भय आणि शंका ह्यांचा अनुभव सातत्याने करते ज्यावेळेला ते अहंकाराच्या मगरमिठीत वेढलेले असते. त्या मनाला हा तारक मंत्र त्या विळख्यातून सोडवून आत्म्याशी जोडते व निर्भय आणि नि:शंक बनवते. आणि मग प्रत्यक्ष स्वामी त्या भक्ताचे प्रारब्धच बदलून टाकतात, एकदा हाती धरला कि मग ते त्या भक्ताला कधीच अंतर देत नाहीत. हीच तर विश्वकल्याणाची गुरुकिल्ली.

प्रेम, प्रकाश आणि रेकिसह

अजित सर

स्वामीकृपेचा प्रसाद

नम्रता नार्वेकर, देवरुख.

'वेव्ह ऑफ फेथ'ची सेशन ऐकताना जेव्हा गुरुचरित्र पठणाचे अनुभव साधक सांगू लागले, तेव्हा मलाही काही वर्षांपुर्वी आलेला अनुभव आठवला.

मी स्वत: कधीही गुरुचरित्र पारायण केले नव्हते. एके दिवशी मठामध्ये सात दिवसाचे पारयण सात जणांनी (प्रत्येक दिवशी एक जण) करायचे ठरले. त्यामध्ये मला मंगळवारचा दिवस मिळाला. मी वाचन सुरु केले. पहिले तीन अध्याय वाचले आणि माझा उजवा हात अचानक हलायला लागला. माझ्या उजव्या हाताच्या मनगटामध्ये गाठ होती. हाताच्या हलण्याने खुप वेदना होऊ लागल्या, सहनच होईना. तरीही मी माझे गुरुचरित्र पठण पूर्ण केले.

मठातील सेवेकरी निकीता हीने माझी अवस्था पाहीली आणि मुख्य सेवेकरी रोहीणीबेन यांना त्याबद्दल सांगितले. त्यांनी येऊन माझा हात हातात घेऊन रेकि दिली आणि योगनिद्रा लावून झोपायला सांगितले. त्यानंतर हात हलायचा थांबला. त्यावेळी जाणवले की माझ्या हाताची गाठ थोडी कमी झाली आहे. डॉक्टरांनी मला त्या गाठीसाठी ऑपरेशन करायला लागेल असे सांगितले होते, स्वामींच्या कृपेने ते टळले.

त्यानंतर मी सातत्याने त्या हाताला रेकि घेत राहीले. काही दिवसांनी मी मठात पाच दिवसाच्या सेवेला गेले. साधनारुम मध्ये ध्यानाला बसले असताना हात परत मागच्याप्रमाणे जोरात हलू लागला. तेव्हाही खुप त्रास झाला. पण त्यादिवसानंतर मात्र ती हाताची गाठ कमी कमी होत जाऊन पूर्णपणे निघून गेली ती कायमची. ऑपरेशन न करता, स्वामींच्या कृपेने, माझा हात पूर्णपणे बरा झाला.

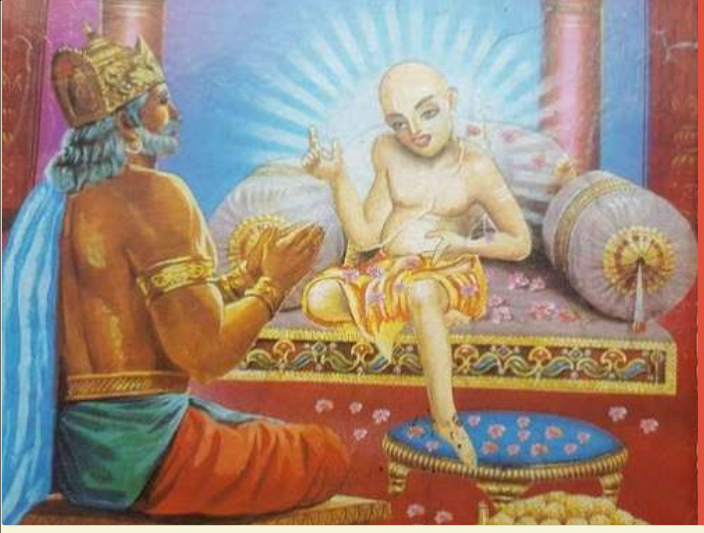

अष्टावक्र गीता

(भाग १०) प्रकरण ३

अजित सर

ह्या पवित्र ग्रंथाच्या दुसऱ्या प्रकरणाची समाप्ति आपल्या गेल्या अंकात झाली. तिसऱ्या प्रकरणालाही दुसऱ्या प्रकरणाप्रमाणेच आत्मसाक्षात्काराची परीक्षा असेच नाव आहे. ह्या तिसऱ्या तसेच पुढे येणाऱ्या चौथ्या प्रकरणामध्ये राजा जनक आणि त्यांचे गुरू अष्टावक्र यांच्च्यातील संवाद फारच मनोरंजक आणि मनोबोधक आहेत. ह्या संवादांतून आत्मसाक्षात्कारी महात्म्याचे खरे स्वरूप समजण्याची संधी वाचकांना मिळेल हे निश्चित.

सूत्र ३.१

अष्टावक्र उवाच ॥
अविनाशिनमात्मानमेकं विज्ञाय तत्त्वतः ।
तवात्मज्ञानस्य धीरस्य कथमर्थार्जने रतिः ॥ ३–१॥

अर्थः अष्टावक्र म्हणाले, "आता तुला समजले आहे कि तू एक अमर, अविनाशि आणि पूर्ण आहेस, तरीही तुझ्यासारख्या आत्मसमज असलेल्याला धन संग्रहाचा लोभ कशासाठी होतोय?"

सामान्य माणुस आणि आत्मज्ञानी यांच्या कर्मांमध्ये किंवा वर्तनामध्ये फारसा फरक नसतो परंतु ज्या प्रज्ञेमधून ही कर्मे घडतात त्या प्रज्ञेमध्ये हा फरक असतो. सामान्य माणसाला हा प्रज्ञेतला फरक जाणवत नाही हे मात्र खरे. त्यांना हे कळत नाही कि ज्या चैतन्याच्या स्तरातून ही कर्मे घडत असतात ती दिव्य आणि खूप वेगळी असतात. त्यामुळेच बाहेरून जरी ह्या दोघांचीही (सामान्य आणि आत्मसाक्षात्कारी) कर्मे समान दिसत असली तरीही खरे पाहता ती दोन ध्रुवांमधल्या अंतराएवढी भिन्न असतात.

येथे अष्टावक्र ऋषि जनकाला तपासून पाहत आहेत कि त्याची मूळ धारणा आणि त्याचे वर्तन याच्यात काही फरक आहे का? बोले तैसा चाले त्याची वंदावी पाऊले हे संत तुकारामाचे वचन येथे लागू पडते. या प्रकरणामध्ये अशा प्रकारच्या प्रश्नांनी जनकाच्या घेतलेल्या परीक्षेतील हा पहिला प्रश्न मानायला हरक नाही.

सूत्र ३.२

आत्माज्ञानादहो प्रीतिर्विषयभ्रमगोचरे ।
शुक्तेरज्ञानतो लोभो यथा रजतविभ्रमे ॥ ३-२॥

अर्थः जसे समुद्रातील शिंपलीला न जाणण्यामुळे तिला चांदी समजून ती मिळवण्याची वासना मनामध्ये बळावते तसेच विषयांचा आभास होण्याने त्यावर आत्म्याच्या अज्ञानामुळे आसक्ती होत असते.

येथे अष्टावक्र जनकाला समजवून सांगत आहेत कि स्वतःच्या मूळ स्वभावाला विसरल्याने ज्या गोष्टींचा आभास आहे त्या मायेबद्दलच मनुष्याचा मनात लोभ तयार होतो. परंतु आत्मज्ञान झाल्यावर तरी हा भ्रम सुटायला हवा.

सूत्र ३.३

विश्वं स्फुरति यत्रेदं तरङ्गा इव सागरे ।
सोऽहमस्मीति विज्ञाय किं दीन इव धावसि ॥ ३-३॥

अर्थ: हे विश्व म्हणजे आत्म्यामध्ये उमटलेली समुद्राची लाट आहे. आणि तू म्हणजे ओ आहे हे जाणून सुद्धा तू एखाद्या लाचार आणि दीन माणसासारखा का पळत आहेस?

समुद्राकडे पाहताना येणाऱ्या आणि जाणाऱ्या लाटांची धावपळ सतत चालू असते. परंतु हे पाहताना सातत्याने विचार पाहीजे कि ह्या लाटा म्हणजे दुसरे तिसरे काही नसून केवळ समुद्राचा आविष्कार असतात. त्या समुद्रापासून वेगळ्या नसतात. तसेच सगळे जग असल्याचा आभास निर्माण होतो जे खरे म्हणजे त्या अव्यक्त आत्म्यामधून झालेला आविष्कार आहे. विश्व किंवा जग सत्य आहे हे मानून आपण जगतो त्यावेळेला मग भय, चिंता, काळज्या इत्यादि गोष्टी ह्या अज्ञानातूनच तयार असतात. ज्या क्षणाला आत्म्याचे ज्ञान होते त्यावेळा आपण निर्भय, श्शांतचित्त आणि समाधानी बनतो.

ज्याला स्वत:ला आनंद प्राप्त झालेला नाही तो दुसऱ्यामध्ये आनंदाचा शोध घेत फिरतो. जो स्वत:च सुखी नाही तो संसारात सुख श्शोधत राहतो. जो स्वत:च तृप्त नाही तो भिकाऱ्यासारखा इतरांकडून तृप्तिची अपेक्षा करतो. परंतु सुख आणि आनंद बाहेरून येत नसते. संसाराच्या विषयामध्ये क्षणिक सुख जरी लाभले तरी शाश्वत आनंद प्राप्त होऊ शकत नाही.

सूत्र ३.४

श्रुत्वापि शुद्धचैतन्य आत्मानमतिसुन्दरम् ।
उपस्थेऽत्यन्तसंसक्तो मालिन्यमधिगच्छति ॥ ३-४॥

अर्थ: आपणच त्या शुद्ध चैतन्याचे स्वरूप आहोत आणि आपणच सर्व सौंदर्याने नटलेलो आहोत हे समजल्यावर आपण ह्या भुलवणाऱ्या भैतिक गोष्टींशी आकर्षित कसे होऊ शकतो आणि पुन्हा अशुद्धिच्या दिशेने कसे जाऊ शकतो?

आत्मज्ञानआणि भौतिक गोष्टींचे आकर्षण या दोनही गोष्टी एकत्र येऊ शकतच नाहीत. एकदा का आपल्या आत्म्याच्या सौंदर्याचा अनुभव आपण घेतला कि कोठल्या सुंदर गोष्टी आपल्याला भुरळ पाडतील? वासना तर फक्त देहभाव वाढवण्यास कामी येतात. परंतु मनाच्या शुद्धतेला त्या बाधा बनतात. त्या आपल्याच आत्मानुभावाभोवती विक्षेपाचे वलय तयार करतात. आणि पुन्हा एकदा आपण अशुद्धीच्या गर्तेत कोसळतो.

सूत्र ३.५

सर्वभूतेषु चात्मानं सर्वभूतानि चात्मनि ।
मुनेर्जानत आश्चर्यं ममत्वमनुवर्तते ॥ ३-५॥

अर्थ: सर्व प्राणिमात्रांत आत्मा आहे आणि आत्म्यामुळे सर्व प्राणिमात्र आहेत हे जाणून सुद्धा ज्ञानी लोकांना आसक्ती होते हेच मोठे आश्चर्य.

द्वैतभावाच्या विषयातच साऱ्या विषयांची निर्मिती आहे. आणि ह्यामुळेच स्वत:च्या मूळ स्वरूपाची ओळख आपणाला पटत नाही.

सूत्र ३.६

आस्थितः परमाद्वैतं मोक्षार्थेऽपि व्यवस्थितः ।
आश्चर्यं कामवशगो विकलः केलिशिक्षया ॥ ३-६॥

अर्थः परम अद्वैतामध्ये स्थित झालेल्या आणि मोक्षासाठी सिद्ध झालेला पुरूष काम विषयात व्याकुळ होतो हे आश्चर्यकारक आहे

आत्मज्ञानात माया आणि ब्रह्म यातील भेद मिटून जातो. परंतु तरीही त्याला मुक्तीची अवस्था मानता येत नाही. ती फार तर त्याला सविकल्प समाधि ही संज्ञा दिली जाऊ शकते. या अवस्थेत सर्व संस्कार मन, बुद्धी, चित्त याची बीजे अजूनही अस्तित्वात असतात. परंतु यानंतरच्या निर्विकल्प समाधि अवस्थेत ही सर्व बीजे नष्टष्टहोतात आणि संसाराच्या परतण्याची संभवना मिटूनच जाते ती मुक्तावस्था.

सूत्र ३.७

उद्भूतं ज्ञानदुर्मित्रमवधार्यातिदुर्बलः ।
आश्चर्यं काममाकाङ्क्षेत् कालमन्तमनुश्रितः ॥ ३-७॥

अर्थः जो शरीराने दुबळा झालेला आहे आणि आयुष्याच्या शेवटाला पोहोचला आहे त्याला एवढे माहित असूनही कि वासना ही ज्ञानाचा शत्रू आहे, तो अजूनही विषयानंदात रूचि मानतो हेच आश्चर्य आहे.

साऱ्या वासनांमध्ये काम वासना ही सर्वात तीव्र असते. ती एक शक्तीमान ऊर्जा आहे. तिचे शमन व दमन करणे उचित आहे. त्या ऊर्जेचे रूपांतर आपण करू शकतो. तिला परिश्कृत रूपात परिवर्तित केले जाऊ श्शकते. परंतु आत्मज्ञान झाल्यावर तर संसार व काम वासना लुप्त होऊन जाईल.

सूत्र ३.८

इहामुत्र विरक्तस्य नित्यानित्यविवेकिनः ।
आश्चर्यं मोक्षकामस्य मोक्षाद् एव विभीषिका ॥ ३-८॥

अर्थः जो इहलोक व परलोक या लोकांपासून विरक्त आहे व ज्याला नित्य–अनित्य यातील फरक समजला आहे, जो मोक्षाची कास धरतो व मोक्षालाच घाबरतो हे आश्चर्य आहे.

संपूर्ण कर्माचा हिशोब जेव्हा संपतो तेव्हाच मोक्ष प्राप्त होतो. प्रत्येक कर्माला फळ असते त्यामुळे कर्म हे मोक्षाचे साधन होऊ शकत नाही. मोक्षाची इच्छा धरणारा ह्या जगातील किंवा परलोकातील भोगाच्या (इच्छेच्या) पुढे गेलेला असतो. त्याचे वैराग्य त्याला द्वंदाच्या पुढे घेऊन जाते, परंतु त्याला मोक्षाचीच भीति वाटू लागते. संपूर्ण स्वातंत्र्यामध्ये पण भय असते. असुरक्षितता असते म्हणूनच भोगाची इच्छा धरनारे मोक्षापासून भयभित होतात.

येथे अष्टावक्र केवळ याच जगाचा नव्हे तर पुढील जन्माचा सुद्धा विचार करतात. ज्यावेळेला चित्ताला (किंवा मनाला) शाश्वत आणि अशाश्वतातला किंवा निरंतर आणी अंतरातला फरक समजतो आणि ते स्वत:ला त्या अमर्याद, परम पवित्र आत्म्याचे रूप मानते त्यावेळेला मग आपण भीतिपासून मुक्त होतो. मन जोपर्यंत स्वत:ला शरीराशी जोडलेले मानत असते तो पर्यंत त्याला मृत्युची भीति असते कारण शरीर नश्वर आहे. परंतु ज्या क्षणी त्याला आपण त्या अमर आणि शाश्वत आत्म्याशी जोडतो त्यावेळेला त्याच्या लक्षात येते कि आत्मा अमर आहे आणि त्यामुळेच मीही अमरत्वाचे वरदान मिळवले आहे.

अंतर्यात्रा

सावळीराम तिदमे

विठ्ठल विठ्ठल जय हरी विठ्ठल,
पांडुरंग हरी वासुदेव हरी,
श्रीराम जयराम जय जय राम
जय जय रामकृष्ण हरी,
ज्ञानेश्वर माऊली ज्ञानराज माऊली तुकाराम,
निवृत्ती ज्ञानदेव सोपान मुक्ताबाई एकनाथ
नामदेव तुकाराम
बोला पुंडलिक वरदे हरी विठ्ठल,
श्री ज्ञानदेव तुकाराम पंढरीनाथ भगवानकी जय

आकाशात, हवेत, प्रकाशात, अंधारात, सकाळी, दुपारी, रात्री, सदासर्वकाळ चौफेर नाद घुमतोय. विठ्ठल नामाच्या गजराने, जागराने, जयघोषाने आसमंत दुमदुमला. देह मंदिराच्या पंढरीत आणि विश्वमंदिराच्या पंढरीत आषाढी एकादशीचा महोत्सव रंगला आहे. विठ्ठल भक्तीच्या प्रेरणेने प्रत्येक अंत:करण प्रत्येक हृदय भाव विभोर झालंय. देह मंदिरातील सर्व इंद्रिय परिवार, पेशी परिवार सर्वांच्या अंत:करणातून अंतर्नाद घुमतोय विठ्ठल भक्तीचा. खरोखर विठ्ठल हे काय आहे? हे वेड कुठुन निर्माण झालं, कसं निर्माण झालं? याचं विज्ञान काय म्हणतं, काय सांगतं? इथं काहीतरी आहे जे माणसाला स्वार्थापासून अलग करतं, दंभापासून दूर नेतं अहंकारापेक्षा समर्पणाकडे वळवतं, भोगापेक्षा त्यागाची प्रेरणा बळावतं, माणसातलं माणूसपण उमलवतं. इथं एक असं रसायन आहे मानवी मन, बुध्दी व अंत:करणात विश्वकल्याणाच्या प्रेरणा निर्माण करतं. सर्व प्राणीमात्रात विठ्ठल दर्शन घडवतं. पंढरीनाथ, पांडुरंग याच्या भक्तीचे रंग किती? तरंग किती? हा राहतो पंढरपुरात पण काम करतो प्रत्येक देह मंदिरात. याचा सुगंध साऱ्या जगात. याला आदि ना अंत कारण हा आहे भगवंत. तसं बघितलं तर हा हलत नाही, चालत नाही, बोलत नाही, खात नाही, पित नाही, झोपत नाही, उठत नाही. काहीच करीत नाही. काहीच न करणारा विश्वाचा निर्माता, संचालक, नियंत्रक कसा? टाळ. चिपळ्या, वीणा, एकतारी, मृदुंग, झांजरी सगळी वाद्ये वाजतात पण ध्वनी एकच विठ्ठल विठ्ठल. श्वासात विठ्ठल उच्छवासात विठ्ठल, मनात विठ्ठल ध्यानात बाहेर विठ्ठल, वाणीत विठ्ठल, बुध्दित विठ्ठल, प्रतिभेत विठ्ठल, प्रज्ञेत विठ्ठल, रक्तात विठ्ठल, सर्वांगात विठ्ठल. आत विठ्ठल बाहेर विठ्ठल, चंद्रात विठ्ठल सूर्यात विठ्ठल. चांदण्या विठ्ठल तारे विठ्ठल, काळ विठ्ठल, जीवन विठ्ठल. विश्वमंदिराच्या कणाकणात व देह मंदिराच्या प्रत्येक क्षणात विठ्ठलच भरलाय. अहो १४ विद्या व ६४ कला ही विठ्ठलाचीच रुपे, अक्षरं, शब्द, वाक्ये, ग्रंथ हे सर्वच विठ्ठल.

हेच तर निवृत्ती, ज्ञानदेव, सोपान, मुक्ताई, एकनाथ, नामदेव, तुकाराम या संत रत्नांनी सांगितलं. चंद्रभागा म्हणजे काय? पंढरपूर म्हणजे काय? विठ्ठल म्हणजे काय? जरा आपल्या देह मंदिरात डोकावून पहा. त्याचा कानोसा घ्या. भक्तीच्या सगळ्या प्रश्नांची उत्तरे, सगळ्या संकल्पनांचे अर्थ तोच सर्वेश्वर, तोच जगाचा नाथ. हे कळणं, समजणं म्हणजे एकादशी, वारी, तीर्थयात्रा, उपवास. विठ्ठल ही वैश्विक उर्जा आहे चराचराला व्यापलेली, देह मंदिराच्या कणाकणात स्रवलेली. म्हणून तर उपवास सहा विकारांचा करायचा. त्यांच्या हमालीपासून स्वत:ला दूर करणं म्हणजे वारी. वारीचा अर्थ वार करणे. कशावर वार करायचा. विकारांच्या, नकारांच्या प्रदुषणावर वार करायचा. विकारांच्या शक्तीचं रुपांतर सकारात्मक उर्जेत करते तिचं नाव वारी. वारी म्हणजे वियोग आणि संयोग. देह मंदिरातील स्वजवळ जाऊन स्थिरावणं म्हणजे वारी. देहभावाचा वियोग व आत्मभावाशी संयोग म्हणजे वारी. शेवटी काय काया ही पंढरी, आत्मा हा विठ्ठल. पहिला श्वास ते शेवटचा श्वास ही वारी नाही का? मग या वारीत आपण काय करतो? **देह पंढरीतल्या पांडुरंगाला साक्षी माझं जीवन हा विठ्ठलकृपेचा प्रसाद समजून जगणं म्हणजे भक्ती.**

स्वामी

लेखा शेट्ये.

स्वामी वसले ज्या अंतरी
भय कसले त्या भितरी ।
एक हाक फक्त तयां देता
ओऽ मिळे कोसांवरूनही ॥१॥

मनुष्य प्राणी हा अजाण
किर्ती सातसमुद्रापार
दर्शन तुमचे ज्यासी घडले
पारणे फिटले अंत: पार ॥२॥

ओघळ वाहे जयांचे नेत्री
काळ भेटवी तुमचे क्षेत्री ।
तुमची लीला ही अगाध
अश्रू परिवर्तले सुखापार ॥३॥

जल नसतां त्या आडीं
पाझर फुटले दगडांतूनी ।
कैसे घडले कुणा न कळले
पाणी आले ते कोठूनी ॥४॥

गो जाहली दु:खी कष्टी
क्षीर वाहे ना उदरातूनी ।
कर ठेवूनी आंजारूनी
क्षीर वाहले पात्रे भरूनी ॥५॥

आला पैसा माज ज्यासी
शिकवण दिली त्या प्राण्यासी ।
पाय धरूनी तुमचे त्यासी
भूल घेतली स्वउदरासी ॥६॥

मायबाप तू त्या दीनाचा
ज्यांचे नाही कुणी या जगती ।
दु:ख तयांचे पुसूनी तुम्ही
करसी चिंतातूर त्यासी ॥७॥

वांझ आली तुमचे दारी
श्रीफळ देऊनी त्या पदरासी ।
संतती दिलीस त्या वांझोटी
आशिर्वाद दिला बालासि ॥८॥

दर्द काही का असेना
बोलणेची गरजच नाही ।
स्वत: ओळखूनी तयाचे अंतरी
उत्तर तयार तुमच्या औष्ठी ॥९॥

दु:ख जाहले जर्जर फार
सोसवेना भूत भविस
भिऊ नको अजाण बाळा
आहे मी तुझ्या पाठीस ॥१०॥

शब्द पडताक्षणीच कानी
पाझर फुटला अंत:करणी ।
विसरलो दु:ख मी माझे
झालो दंग नलमस्मरणी ॥११॥

नाम घेता तुमचे ओठी
गेलो विसरून मी मजसी ।
तल्लीन झाला भक्त तुमचा
वाटून गेला तवचरणासी ॥१२॥

गुरू पौर्णिमा

पूजेतल्या पाना फुला..

तेजश्री रानडे, देवगड.

आज गुरुपौर्णिमा.. साधकांसाठी हा एक सणच जणू. आज मला मी रेकिची पहिली दिक्षा घेतली तो दिवस आठवत आहे.. ज्या दिवशी तुम्ही मला आपल्या पंखांखाली घेतलं. मला माता–पित्याचा जिथे संगम व्हावा असे गुरु मिळाले. पण असं म्हणतात की जोपर्यंत आपला प्रत्येक शिष्य त्याच्या अंतिम गंतव्याला जाऊन पोहोचत नाही म्हणजेच मोक्षाला जात नाही तोपर्यंत गुरुही त्याच्यासोबत चालत राहतो. त्या प्रत्येक शिष्याला मर्ग दाखवत राहतो. म्हणजे न जाणो गेले कितीतरी जन्म तुम्ही माझ्यासोबत चालत आहात. मला मार्ग दाखवत आहात. मी स्वत:ला भाग्यवान समजते की मला तुम्ही गुरु म्हणून लाभलात.

सर, मी जेव्हा जेव्हा देवासमोर हात जोडते, माथा टेकवते तेव्हा तेव्हा एक प्रार्थना माझ्याकडून आपोआप केली जाते, ती म्हणजे, 'देवा माझ्याकडून माझ्या गुरुंची अखंड सेवा होऊ दे.' पण गुरुसेवा म्हणजे काय? त्याचा अर्थ पूर्णत: मला उमगला नव्हता. तो या लॉकडाऊनमध्ये स्वामींनीच समजावून सांगितला. गुरुसेवा म्हणजे केवळ गुरुंच्या चरणांवर फुलं–फळ अर्पण करणं किंवा प्रसाद चढवणं नव्हे तर गुरुंनी दिलेली शिकवण अंगी बाणवून, गुरुंनी दाखवलेल्या मार्गावरून निष्ठेने चालण्याचा प्रयत्न करणे हा सुध्दा गुरुसेवेचाच भाग आहे. सर आजवर तुम्ही मला अनेक गोष्टींची मोठया प्रेमाने शिकवण दिली. माझ्या मनात येणारा प्रत्येक चांगला विचार तुमच्याच प्रेरणेने येतो. कोणाला मदत करावि़शी वाटली ते सुध्दा तुमच्याच प्रेरणेने याची मला पूर्ण खात्री आहे.

आज माझ्याकडे तुम्ही दिलेल्या शिकवणीचं आणि चांगल्या संस्कारांचं धन आहे. ते जपण्याची जवाबदारी माझी आहे. आजवर मी अनेक चुका केल्या आणि त्याचे बरे–वाईट परिणामही मला भोगावे लागले. कर्मफळ भोगावच लागतं. पण त्या परिणामांना सामोरे जाताना माझे प्रिय गुरु माझ्यासोबत आहेत याची जाणीव होती मनाला आणि त्यामुळे त्या परिणामांची तिव्रताही कमी झाली. गुरुच्या नावातच केवढी प्रचंड ताकद असते याची मी अनेकदा प्रचिती घेतली आहे. तुम्ही मला अनेकदा सावरलं आहे. योग्य निर्णय घेण्यासाठी प्रोत्साहन दिलं आहे. कितीवेळा माझ्या हाकेला तुम्ही धावून आला आहात. तुम्ही म्हणता माझ्यात चांगूलपणा आहे पण तोही तुम्हीच तर शिकवला ना? तुम्ही किती काय केलं माझ्यासाठी. पण मला एक प्रश्न नेहमी सतावतो तो म्हणजे मी काय करू तुमच्यासाठी? म्हणजे शिष्याने गुरुसाठी काय केलं पाहीजे? पण ह्या प्रश्नाचं उत्तर मात्र मला सापडलं नाही. पण जेव्हा सापडेल आणि मी तसं करू शकेन तेव्हा झालेल्या आनंदाला कशाचीच उपमा देता येणार नाही. बा.भ.बोरकरांची एक कविता आहे त्यातले शब्द मला फार भावतात. ते असे,

'पुजलेल्या पाना फुला मृत्यु सर्वांग सोहळा धन्य निर्माल्याची कळा..'

तेच त्या गुरुचरणावर वाहिलेल्या फुलाचं आणि त्या निर्माल्याचं भाग्य मला मिळावं अशी स्वामींच्या चरणी माझी कळकळीची प्रार्थना आहे. हे सर्वस्वाचं फुलं तुमच्या चरणी वाहून गुरुपुजन करते. मला तुमच्या चरणीच राहू दे.आज मला माझी एक जुनी कविता आठवत आहे जेव्हा तुम्ही पहिल्यांदाच आमच्या घरी देवगडला आला होतात, त्यानंतर ती सुचली होती पण तेव्हाचे भाव वेगळे होते आणि आताचे वेगळे आहेत. आता तुमचे चरणकमल माझ्या ह्रदयात स्थापित आहेत. जाची जाणीव त्यामुळे आता अस्तित्वाची सारी अंग शुध्द पवित्र होत आहेत याची खात्री वाटत आहे. तुमचे चैतन्यमयी चरणकमल माझ्या ह्रदयात सदैव विराजमान राहोत आणि मला पुनित करत राहोत हीच त्या आदिगुरु, राजाधिराज श्री स्वामी समर्थचरणी प्रार्थना.

गुरुमाऊली येता घरा..

कित्येक दिसांची आस
आज अखेर पूर्ण झाली
गुरुदेवांची पावले
चैतन्य घेऊन आली ॥१॥

पुण्यमयी चरणांचा
पुण्यमयी स्पर्श
चैतन्यांचा प्रवाह
त्यात घरातील हर्ष ॥२॥

आनंदाच्या प्रवाहाला
वाट मोकळी झाली
आनंदाची गंगा आज
डोळ्यावाटे वाहिली ॥३॥

गुरुमाऊलींच्या सहवासात
पावन झालं अस्तित्व
आगमनाने गुरुंच्या
घरालाही पूर्णत्व ॥४॥

तेजश्री रानडे, देवगड.

स्वामी विवेकानंद आणि ध्यान

लेखांक १७वा

अनुवादक : श्री प्रांजल जोशी, पुणे

शांतपणे ध्यान करा

आपल्या स्वत:च्या अस्तित्वाच्या बाहेर देव सापडणे केवळ अशक्य आहे. आपला आत्मा हाच परमेश्वर आणि आपले शरीर त्याचे महान मंदिर. देहबुध्दीने आपण आपल्याकडे पाहतो त्यामुळे मग ते देवत्व दिसण्यात अडचणी येतात.

मनाची एकाग्रता, हि एकमेव शक्ती आपल्या स्वत:तील देवत्व अनुभवण्यात आपल्याला मदत करू शकते. एकदा का तुम्ही स्वत:च्या आत्म्याचा शोध घेतलात अन त्याची मनोमत ओळख पटली. कि मग काय?

मग, तुम्ही सर्व काही जाणू शकता– भुत, वर्तमान आणि भविष्य. एकाग्र मन एखाद्या दिव्यासारखा आपल्याला आत्म्याचा प्रत्येक कोपरा अन कोपरा अन कोपरा दाखवितो. कारण आत्मा सर्वकाही जाणतो. तो पूर्ण आहे. सत्य हे कधी अर्धवट किंवा अपुर्ण असुच शकत नाही.

म्हणुनच सातत्याने आणि नियमितपणे ध्यानधारणा करा, त्याने आपले मन एकाग्र करा. ध्यानमग्न करा. मग कोणत्याही शब्दांची अन युक्तिवादाची गरज उरणार नाही. ध्यानातील शांततेत सत्य आपोआप समोर येईल. वायफळ शब्दांवर आपली उर्जा नाहक खर्च करू नका. शांततेत ध्यान करा आणि बाहेरच्या गोंगाटाला आत येऊ देऊ नका. जेव्हा तुमचे मन उच्च अवस्थेत असते, तेव्हा तुम्हाला त्याची शुध्दच राहत नाही. शांततेत ध्यानाद्वारे शक्तीसंचय करा जेणेकरून तुम्ही अध्यात्मिक प्रेरणा बनू शकाल.तच हवा. म्हणूनच तुमचे प्रत्येक पाऊल त्या दिशेनेच उचला.

देव म्हणजे काय?

मला बऱ्याच वेळा विचारले जाते की आजच्या विज्ञान युगात सुध्दा तुम्ही हा जुना पुराणा देव शब्द का वापरता? आणि त्यावर माझे उत्तर आहे कि आमच्या हेतूसाठी हा सर्वोत्तम शब्द आहे. यापेक्षा समर्पक शब्द अजूनपर्यंत मनुष्याला सापडलेला नाही. मानवी जीवनातील सर्व आशा, आकांक्षा आणि आनंदाचा गाभा म्हणजे देव हा शब्द.

हा शब्द आता बदलणे अशक्य आहे. हे असे शब्द सर्वप्रथम संतांच्या मुखातून उद्गारले गेले. याचे कारण कि त्या संतांना अशा शब्दाचा अर्थ उमगला होता अन त्यांनी तो अनुभवला देखील होता.

पण कालांतराने, अज्ञानी लोकांनी हा शब्द अर्थ समजून न घेता, वापरून वापरून गुळगुळीत करून टाकला. अन त्य शब्दातले चैतन्य अन त्याचे वैभव दोनही लोप पावले. अगदी अनादी अनंत काळापासून हा शब्द अस्तित्वात आहे. या विश्वात जे काही सर्व श्रेष्ठ आहे, पवित्र आहे अन वैश्विक चैतन्याशी निगडीत आहे, त्याचा थेट संबंध या शब्दाशी आहे.

म्हणूनच विचारतो कि काही मुर्ख लोक म्हणतात. म्हणून आपण तो शब्द का सोडून द्यावा? दुसरा कोणी अजून काही म्हणेल आणि तिसरा अजून काही. या मुर्ख गोष्टीचा अंतच नाही.

त्यामुळे देव हाच योग्य शब्द आहे. तोच वापरा. अंधश्रध्देपासून दूर राहा. परंतु या महान प्राचीन शब्दाचा अर्थ मात्र समजून घ्या.

वेदांतानुसार देवाची संकल्पना काय आहे ?

वेदांतानुसार देव म्हणजे कोणी व्यक्ती नाही. तर ते एक तत्व आहे. या विश्वाचा निर्मता, संवर्धन आणि लय करणारा, परिपूर्ण देव हे एक व्यक्तिनिरपेक्ष तत्व आहे. तुम्ही, मी, अगदी उंदीर, मांजर, राक्षस आणि भूत ! सर्व काही त्याचा अविष्कार आहेत. आपण देवांची उपासना (वा पूजा) करायची म्हणजे खरे तर एकप्रकारे ती स्वत:चीच पूजा आहे.

जर तुम्ही माझा सल्ला ऐकाल तर तुम्ही पुन्हा कधीही कोणत्याही चर्चमध्ये वा मंदिरात जाणार नाही. कारण जायची आवश्यकताच उरणार नाही म्हणून सांगतो आता या अंधश्रध्येमधून बाहेर पडा आणि युगानुयुगे आपल्याला चिकटलेल्या या सर्व अंधश्रध्दाचे निर्मूलन करा.

मला बऱ्याच वेळा विचारतात की, तुम्ही इतके का हसता? किती विनोद करता? मी त्यांना नेहमी सांगतो कि असेच काही नाही. मी कधीकधी गंभीर देखील होतो ट्र जेव्हा मला पोटदुखी झालेली असते तेव्हा !

अहो, देव म्हणजे आनंद आहे, स्वानंद आहे. तो जे जे काही अस्तित्वात आहे त्यामागील वास्तव आहे, तो प्रत्येक गोष्टीतले सत्य आहे आणि आपण सर्वजण देखील त्याचेच अवतार आहोत. जेवढे आपण या समजेच्या जवळ, तेवढे आपण देखील आनंदी, अन जेवढे दूर तेवढे आपण दुखी. जितके आपण त्याच्याविषयी अधिक जाणून घेतो, तसे दु:ख नाहीसे होते.

देव अनंत, अमर्यादित अस्तित्व आहे ट्र ते अनादी आहे, न बदलणारे आहे, अमर आहे, निर्भय आहे आणि आपण सर्वजण त्याचाच अविष्कार आहोत. त्याचेच अवतार आहोत. त्याचे मूर्त रुप आहोत. वेदांताचा देव हा असा आहे आणि त्याचा स्वर्ग देखील सर्वत्र आहे.

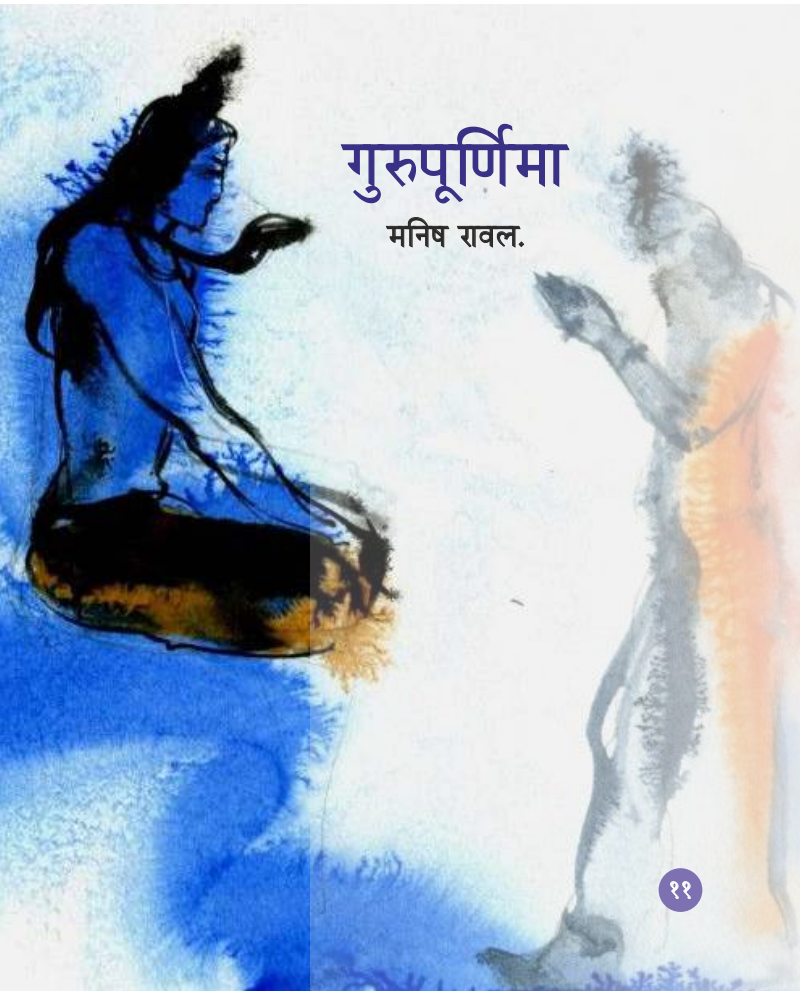

गुरुपूर्णिमा

मनिष रावल.

पूर्ण होते भीतर कपट रह गया शेष..

शिव पिंड पर, जल चढाकर
दीप जलाओं तब तीसरा नेत्र जैसे खुला हो
ऐसी ज्वाला का प्रतिबिंब गिरता है
आँखे बंद करो तो
माथे के बिचो बीच

कपट मन के भीतर
चंद्र का दोष
अहं से द्वैत चेटा हुआ

ऐसे निष्कलुष लिंग के समक्ष
पूर्ण होते चंद्रमा की कला
गुरु (ज्ञान) ज्वाला सी प्रकट हो..

जो कपट का नाश करते हैं
उन त्रिनेत्र धारी शिव की कृपा हो
श्रीकृष्ण की कृपा हो
जिससे आत्म को कपट रहित करने वाली
गुरु पूर्णिमा भीतर
सिध्द हो

आश्रम वार्ता

१. श्रध्देची लाट उपक्रमाचे १०० दिवस पूर्ण – २९ जुलै २०२१ कृतज्ञता दिवस म्हणून साजरा

२९ जुलै २०२१ हा दिवस ढळछ साठी ऐतिहासिक दिवस ठरला आहे. श्रध्देची लाट या उपक्रमाचे अखंडीत १०० दिवस पूर्ण झाले. गंभीर कोरोना साथीच्या परिस्थितीमुळे निर्माण झालेल्या भीतीच्या लाटेचा मुकाबला करण्यासाठी २१ एप्रिल २०२१ रोजी राम नवमीच्या शुभदिनी हा उपक्रम सुरु करण्यात आला होता. रुग्णांना रोगमुक्त करण्यासाठी, त्यांच्या आणि सर्व साधकांच्या आयुष्यात नवीन आशा निर्माण करण्यासाठी आणि नकारात्मक वातावरण सकारात्मक करण्यासाठी हा उपक्रम राबविण्यात आला होता. अनेक साधकांनी गुरुजींच्या मार्गदर्शनाखाली वेगवेगळे गट तयार करून रेकि, रामरक्षा, रुद्र, स्वामी तारक मंत्र, यतीवर स्तवन,दत्त बावनी, यज्ञ आणि जप (दिगंबरा दिगंबरा) इ. गोष्टीत सहभाग घेतला.

याव्यतिरिक्त, दररोज रात्री ७.१५ वाजता (गुरुजी इतर ऑनलाईन कार्यक्रमात असल्यास ८.१५ वाजता), देश विदेशातील २५० हून अधिक साधक कुटुंबे स्वामी उर्जेची एक मजबूत सकारात्मक लहर निर्माण करण्यासाठी ऑनलाईन एकत्र येत असत. रुद्र, दत्तबावनी, रामरक्षा, यतिवर स्तवन, यज्ञ आणि इतर विषय यांचा अभ्यास या ऑनलाईन चर्चा सत्रात केला जाई. प्रत्येक संध्याकाळी या सत्रात अभ्यासाचे सादरीकरण, तसेच अनुभव कथन, रुग्णांची रोजची स्थिती या विषयांवर चर्चा होत असे. तसेच त्यानंतर साधकांच्या प्रश्नांना गुरुजी उत्तरे देऊन मार्गदर्शन करत. वैद्यकीत क्षेत्रासह विविध तज्ञ, अभ्यासक आणि अधिकारी व्यक्ती देखील अतिथी वक्ते म्हणून या ऑनलाईन व्यासपीठावर उपस्थित झाले.

या उपक्रमाद्वारे बरे झालेल्या रुग्णांच्या अनुभवांचे अनेक चमत्कार या व्यासपीठावर सादर केले गेले, जे सर्व साधकांसाठी जीवन समृध्द आणि सफल करणारे ठरले,ज्यामुळे त्यांची श्रध्दा आणि साधना अधिक अधिक वृध्दिंगत झाली.

दिवसामागून दिवस गेले. जगभरातील आणि विशेषत: भारतातील आरोग्याची स्थिती सुधारली. भीतीची लाट निवळू लागली. परंतु श्रध्देच्या लाटेच्या संध्याकाळी चालणाऱ्या सत्राच्या व्यासपीठावर दैनिक साधक मेळावा मात्र संखेने वाढतच गेला. भीती आणि आजारांपासून मुक्ती मिळविण्यासाठी अनेक लोका सुरुवातीला या व्यासपीठावर सामील होत होते, पण ते आता त्यांच्या दैनंदिन साधनेचा एक भाग म्हणून पुढे जाण्यासाठी या सत्रांचा आनंद घेऊ लागले.अनेक साधकांनी या व्यासपीठासाठी गुरुजींबद्दल कृतज्ञता व्यक्त केली आणि वारंवार विनंति केली की कृपया १०० अखंडित दिवसानंतरही हे संध्याकाळचे सत्र चालू ठेवा कारणा ते दररोज या संश्याकाळच्या कार्य्क्रमाची आतुरतेने वाट पाहत असतात.

१०० व्या दिवसाच्या संध्याकाळच्या सत्राची सुरुवात स्वामी तारक मंत्राने झाली, या मिशनमुळे अनेक जीव वाचवणारे अनुभव, १०० दिवसांच्या सुंदर आठवणी व्यक्त केल्या गेल्या आणि रामरक्षासह दिगंबराच्या गजराने १०० व्या दिवसाच्या कार्यक्रमाची सांगता झाली. गुरुजींचे खुप आभार, तसेच श्रध्देच्या लाटेच्या या उपक्रमामध्ये मनापासून सहभागी होण्यासाठी आणि ते अर्थपूर्ण बनवल्याबद्दल सर्व साधकांना देखील धन्यवाद,

आश्रम वार्ता

२. DSPPL तर्फे दुसरे ऑनलाईन 'सुजाण पालकत्व' शिबीर संपन्न

DSPPL तर्फे १२ जुलै २०२१ दरम्यान दुसरे ऑनलाईन "सुजाण पालकत्व" शिबीर आयोजित केले गेले. या शिबीरात एकूण १५ पालक सहभागी झाले. आनंदी, निरोगी आणि सामंजस्यपूर्ण कुटुंबांमुळेच शांततामय राष्ट्र आणि आनंदी जग निर्माण होईल, असा आमचा विश्वास आहे. अन सुजाण पालकत्व शिबीर हे त्या दिशेने उचलले गेलेले एक महत्वाचे पाऊल आहे. या शिबीरामुळे पालकांमध्ये नवीन पिढीबद्दल जागरुकता निर्माण झाली आणि नवीन पिढीच्या डीएनएमध्ये संरचनात्मक बदलांमुळे निर्माण झालेल्या परिस्थितीला हाताळण्यासाठी त्यांना सक्षम बनवण्याचाही प्रयत्न केला गेला. सर्व सत्रांना चांगला प्रतिसाद मिळाला. सहभागींनी आत्मनिरीक्षण – स्वत:चे स्वत:शी नाते, "नातेसंबंध – पालकत्वाचा पाया" आणि "पालक आणि बालक – प्रगतीमधील भागीदार" यासारख्या सत्रांचा त्यांच्या दैनंदिन जीवनात खूप उपयोग होईल असे आवर्जून सांगितले. सर्वांनी या महत्वपूर्ण शिबीर आयोजित केल्याबद्दल गुरुजींना कृतज्ञता व्यक्त केली आणि शिबीराचे सह प्रवक्ते– कृपा चोक्सी आणि अश्विनी तेलंग यांचेही आभार मानले.

या शिबीरासह, DSPPL तर्फे १३ एप्रिल २०२१ पासून सलग १० शिबीरे पूर्ण या सर्व शिबीरात एकूण सुमारे १७५ सहभागी होते.

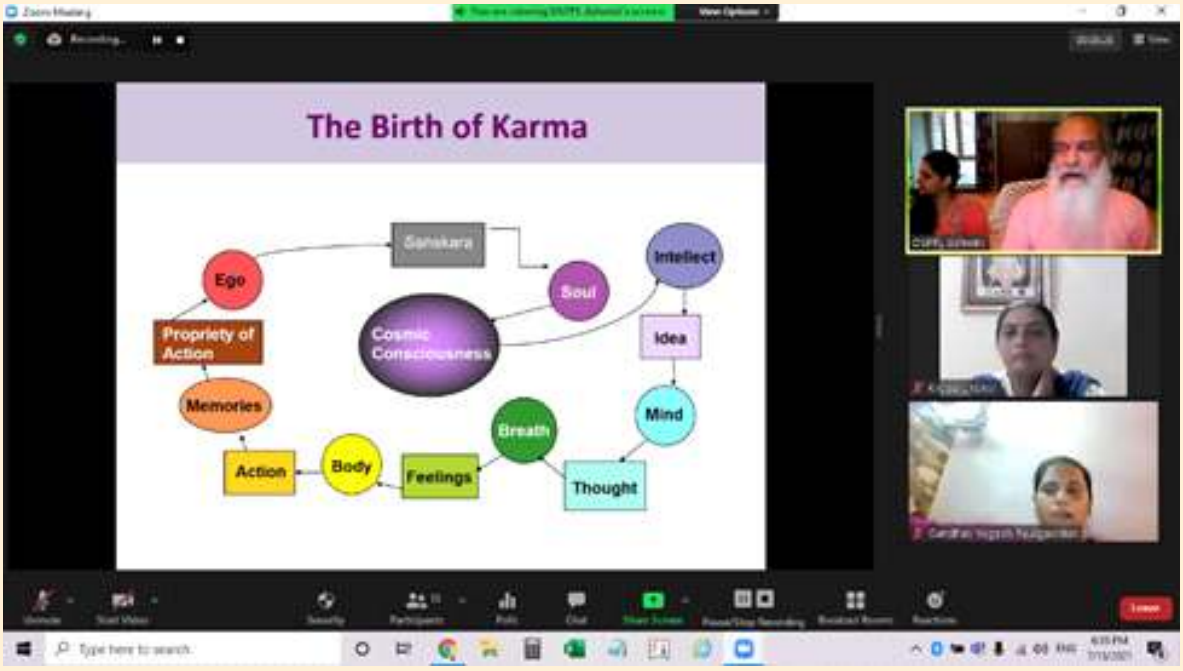

आश्रम वार्ता

३. गुरुपौर्णिमा कार्यक्रम

२३ आणि २४ जुलै २०२१ रोजी ऑनलाईन गुरुपौर्णिमा सोहळा साजरा करण्यात आला. आपले लाडके अजित सर आणि माई यांच्या गुरुपूजनाने कार्यक्रमाची सुरुवात झाली. त्यानंतर सर्व रेकि शिक्षकांनी वैयक्तिकरित्या गुरुंबद्दल त्यांचे विचार, गुरुपौर्णिमेचे महत्व आणि साधकासाठी त्याचा उपयोग याबाबत आपले मनोगत व्यक्त केले. त्यांनी गुरुजींसोबत त्यांच्या आध्यात्मिक प्रवासादरम्यान पाहिलेल्या जीवन परिवर्तनाची उदाहरणेही सांगितली. गुरुजींनी सर्व साधकांच्या शुभेच्छा आणि प्रार्थना स्वीकारल्या आणि सर्व साधकांना अंतमुखी बनण्याचे सुचवले जेणेकरून ते आत्मनिरीक्षण करू शकतील आणि या सुंदर मार्गावर पुढे वाटचाल करू शकतील.

शनिवारी. इतर साधकांनी गुरुजी, स्वामी आणि सहकारी साधकांना शुभेच्छा व्यक्त करून कार्यक्रम पुढे चालू ठेवला. संपूर्ण भारतातील आणि परदेशातील २०० पेक्षा जास्त कुटुंबांनी या कार्यक्रमात हजेरी लावली. काही साधकांनी भक्तिगीतेही गायली. ऑनलाईन व्यासपीठ अशा कार्यक्रमांसाठी जणू वरदान ठरले आहे कारण अनेक साधकांना त्यामुळे या कार्यक्रमात सामावून घेता आले. सर्वांनी कार्यक्रमाचा आनंद घेतात. ३ ओंकार म्हणून कार्यक्रमाची सांगता झाली.

४. साधकांद्वारे गुरुचरित्र पठण

३० जुलै २०२१ रोजी स्वर्गीय प्रतिभाबेन चोक्सी यांच्या प्रेमळ स्मरणार्थ वडोदरा येथे गुरुचरित्र पठण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. शहरातील विविध भागांतील साधकांनी या कार्यक्रमात भाग घेतला आणि आनंदाने ते सर्व या कार्यक्रमात सहभागी झाले. गुरुचरित्र पठण हा नेहमीच एक रोमांचक आणि उर्जा वाढवणारा कार्यक्रम असतो. आपल्या जेष्ठ साधक स्वर्गीय प्रतिभाबेन चोक्सी यांच्या प्रेमळ आठवणीत हा कार्यक्रम अधिक महत्वाचा ठरला. आपल्या सर्वांना माहीत आहे की, प्रतिभाबेननी स्वामींच्या कृपाशिर्वादाने पवित्र गुरुचरित्र ग्रंथाचा गुजराती भाषेत अनुवाद केला होता. ही एक मोठी गोष्ट आहे. गुरुचरित्राच्या गुजराती आवृत्तीद्वारे यांनी या साधक जगात आपली कायमची छाप सोडली आहे आणि अनेक साधकांना भक्तीच्या या दिव्य मार्गामध्ये सामील होण्यास जणू मदत केली आहे.

भगवान दत्तात्रेय आणि स्वामींच्या आरतीने कार्यक्रमाची सांगता झाली.

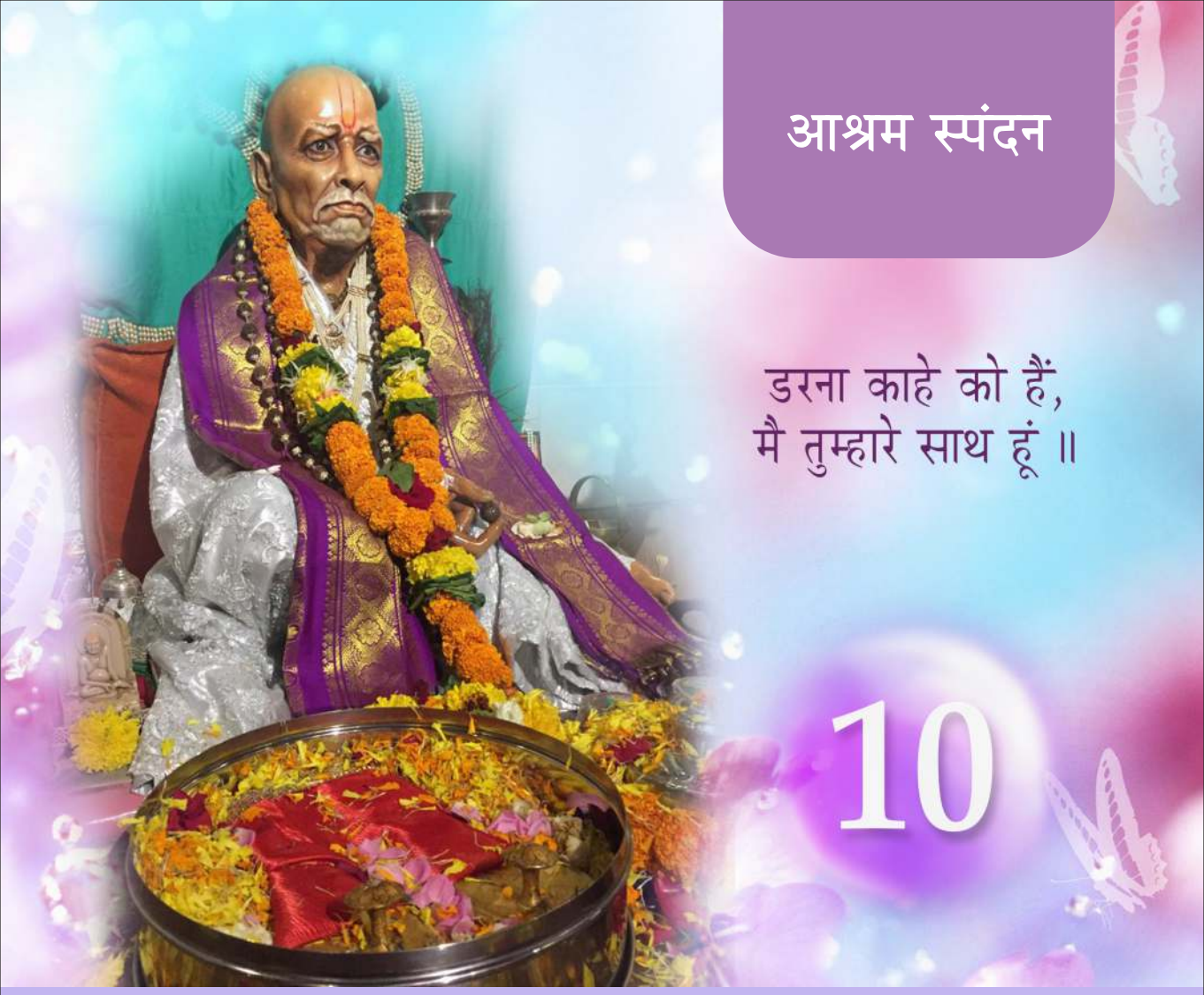

तू का घाबरत आहेस, मी तुझ्या बरोबर आहे..

स्वामी समर्थ भक्तांना सगळ्यात दिलासा देणारे वाक्य म्हणजे तू का घाबरत आहेस? मी तुझ्या बरोबर आहे याबद्दल कोणालाही संदेह नसावा. आपल्या दैवताकडून आलेले हे वचन म्हणजे आयुष्यातले सर्वात मोठे वरदान. सगळे आयुष्यच मुळी स्वर्ग बनून जावे आणि जीवनाच्या क्षणोक्षणी आनंदाला भरते यावे असे हे वाक्य. सातत्याने हे वाक्य कानांत गुंजले कि समजायचे कि आयुष्याचे सोने झाले.

येथे स्वामी डरना हा शब्द वापरत आहेत. डरना म्हणजे मराठीत घाबरणे. भीति वाटणे. भीति हा माणसाचा सर्वात मोठा शत्रू आहे. मानवच्या चैतन्याच्या स्तरांचे जे विश्लेषण आजकाल आपण इनेसिओलोजी ह्या शास्त्रात करू शकतो त्यामध्ये भीति हा सर्वात कमी दर्जाचा स्तर मानला जातो. मृत्युच्या फार जवळ नेणारा हा ऊर्जेचा स्तर आहे. आजही आपण पाहत आहोत आणि आधुनिक विज्ञान ज्याला मानत आहे तो सिद्धांत म्हणजे भीतिमुळे माणसाची रोग प्रतिकारक शक्ती खालावते व तो कोरोनासारख्या एखाद्या भयावह रोगाचा मुकाबला न करता आल्याने मृत्युमुखी पडतो. मानवाला जेवढया लवकर ह्या भीतिमधून मुक्त होता येईल तेवढा तो आपल्या पशुतुल्य अवस्थेतून दैवी अवस्थेकडे ओढला जाईल. ह्या भीतिमधूनच सगळ्याच विकारांची सुरूवात होते. भीतिमधूनच हिंसाचार, अनाचार इत्यादि

दुराचार जन्माला येतात. जसे सापाला समोर बघून भीतिची एक लहर आपल्या सर्वांगातून सळसळत जाते तीच लहर खरे म्हणता आपल्याला सापाला मारण्याची बुद्धी देते आणि तिथेच ते मुके जनावर माणसाला दंश करते. साधू संतांना ज्यांच्या मनात भीतिची लकेर नसतेच त्यांच्या बरोबर हिंस्त्र पशूही छानपणे राहतात. भीतिमुळे दुसऱ्यांच्यात भीति पसरते. आणि संपूर्ण वातावरण चैतन्यहीन होऊन जाते.

आपल्याला जेव्हा एकटे वाटते, असहाय्य वाटते त्यावेळेला भीति आपल्या मनामध्ये घर करू लागते. जेव्हा आपल्या बरोबर कोणी असेल तर आपल्याला थोडा धीर येतो. आपण एकटेपणाला घाबरत असतो. परंतु आपल्या बरोबर देव आहे ही कल्पनाच आपल्याला भीतिमधून बाहेर काढते. धर्माची मुख्य कल्पनाच ह्या गोष्टीवर आधारित आहे. येथे तर प्रत्यक्ष स्वामीच आपल्याला धीर देत आहेत कि तू कधीच परिस्थितीत एकटा नाहीस मी नेहमीच तुझ्याबरोबर आहे. स्वामींसारखे समर्थ दैवत सातत्याने आपल्या बरोबर असेल तर घाबरणे म्हणजे त्या समर्थ शक्तीचा अपमान होईल. परंतु हेही लक्षात ठेवण्याची गरज आहे कि स्वामींचे हे वचन फक्त त्याच्यासाठी आहे ज्याची स्वामींवर नितांत श्रद्धा आहे. ज्याचा हातून काहीही वाईट काम होत नाही, जो सत्याच्या मार्गाने चालतो. स्वामींचे हे अभय वचन मिळण्यासाठी साधनेमध्ये रत होणे, व्यवहाराच्या चिखलापासून दूर राहणे आवश्यक आहे. स्वामी आपल्या बरोबर आहेत हे सातत्याने जाणणे आणि अनुभवणे आवश्यक आहे. कधी स्वामी आपल्या बरोबर असतात आणि काही वेळा ते नसतात हे मानणे येथे घातक आहे. एकदाच ठरवूया कि स्वामी आपल्या बरोबर आहेत का नाहीत आणि त्यानुसार जीवन जगूया.

आगामी उपक्रम: रेकि शिबिरे

दिनांक	रेकि शिक्षक	केंद्र/स्थान	श्रेणी	नोंदणीसाठी संपर्क
७ व ८ ऑगस्ट	भारतीबेन	अहमदाबाद	१ ली	किनल पंड्या (९७१४५१५८३९)
७ व ८ ऑगस्ट	अजित सर	मुंबई (दक्षिण)	२ री	शारदा गुरव (९८१९२१५६५०)
७ व ८ ऑगस्ट	विशाल श्रीधनकर	मुंबई (उत्तर)	१ ली	अर्चना पाटील (९८२०३७०४६९)
१४ व १५ ऑगस्ट	संगिता कुलकर्णी	बडोदा	१ ली	चंद्रेशभाई परमार (९९७४७०१२००)
१४ व १५ ऑगस्ट	सीमा त्रिवेदी	राजकोट	१ ली	ज्योति सरैय्या (९८२४२९९१५३)
१४ व १५ ऑगस्ट	अजित सर	ठाणे	१ ली	गिरीश कर्णिक (९८२०२६०२२९)
१४ व १५ ऑगस्ट	राकेश कुमार	एरोली	१ ली	मंदार कोपरे (९८६७१५५३९९)
१४ व १५ ऑगस्ट	विशाल श्रीधनकर	सानपाडा	१ ली	अक्षता काळे (९३२३०१८५१६)
१४ व १५ ऑगस्ट	कल्पिता कीर	रत्नागिरी	१ ली	भास्कर गाडगीळ (९४२२५०५५६६)
२१ व २२ ऑगस्ट	अजित सर	पुणे	१ ली	अमृत कीरपेकर (९१७५०५०९००)
२८ व २९ ऑगस्ट	राकेश कुमार	मुंबई (उत्तर)	१ ली	अर्चना पाटील (९८२०३७०४६९)
२८ व २९ ऑगस्ट	अजित सर	नाशिक	२ री	मोनाली राक्षे (९४२०६९२१३६)
२८ व २९ ऑगस्ट	कल्पिता कीर	चिपळूण	१ ली	जयंती काटदरे (९४०५८४९३६४)